

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: *(farskas)*

Cím: *Óbuda öltözteti a világ asszonyait*

Forrás: *Magyarország*

Bsn.

(Hely)

1936. VIII. 15.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

677

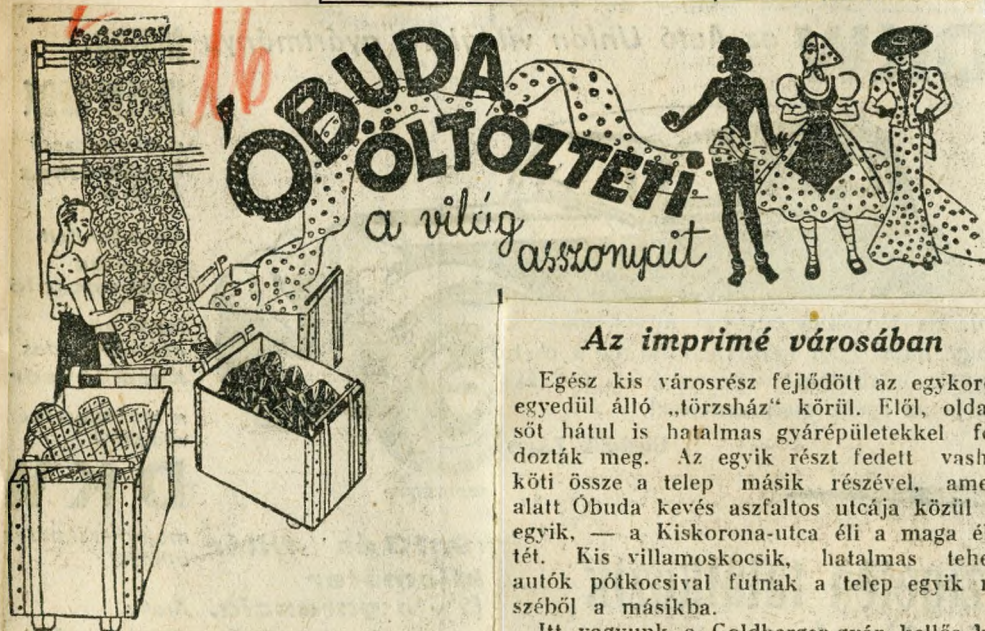
Hely

Idő

1936

Személy

Helyszám

Az imprimé városában

Egész kis városrész fejlődött az egykoron egyedül álló „törzsház“ körül. Elöl, oldalt, sőt hátul is hatalmas gyárépületekkel foltozták meg. Az egyik részt fedett vashíd köti össze a telep másik részével, amely alatt Óbuda kevés aszfaltos utcája közül az egyik, — a Kiskorona-utca éli a maga életét. Kis villamoskocsik, hatalmas teherautók pótkocsival futnak a telep egyik részéből a másikba.

Itt vagyunk a Goldberger-gyár kellős közepén. A falak olyan vastagok, mint egy középkori várban... Ha ilyenek lettek volna a Rákóczi-úti ház falai!...

Már itt is van a mérnök, aki mindjárt az elején kezd és bevezet a festékes kádak hatalmas termeibe. A falak csempével vannak kirakva. A padló ragyogóan tiszta keramit. Rengeteg kádban különböző meghatározatlan színű sűrű folyadék. Kis táblák mondják el, hogy a kádban „Szigeti fekete“ van és „Gummi 20“. Ez a Szigeti már 50 évvel ezelőtt öreg festőmester volt. Rég pihen már a tarkavirágos óbudai öreg temetőben...

Ó keverte először azt a kitünő fekete festéket, amely örök emléket állított neki. Közben csendesen folyik egy kristálytiszta pa-

lak a lábunk alatt. Eszre sem vettük eddig. Lyukas cipőben nem ajánlatos idejönni, mert ez a kis patak hol jéghideg, hol pedig forró... Néha egy kicsit lugos is...

Gépóriások között...

Megyünk tovább.

Gyönyörű gépterembe érünk, ahol emeletmagas gépkolosszusok között visz az utunk. Olyan erős a gépek zakatolása, hogy cicorónénk hangját már rég nem halljuk. De látni annál többet látunk. Itt találkoztunk először a selyemmel. Szalad szegény a gépóriások hengerei között, mint az üzött vad. Nagy sora van annak, amíg a tarka meissenai virágcsodák rányomódnak puha selyemestére. Az „áldozat“ ez alkalommal gyönyörű meleg kékszíni crepe de chine, amelyre tíz henger más és más színű virágot nyom. Ahány henger, annyi szín. A festékeket rendkívül pontosan adagolja a gép. Hogy mégse legyen baj, a hengerek, aljáról ügyes kis gépecske kaparja le a felesleges festéket. Ezt a kis készszerkezetet Angliában — a festés ősházájában — doktornak hívják.

Világos ruha nem kívánatos ebben a teremben. Ritkán uszsa meg az ember „szárazon“. A mérnök ur szürke selyem inge máris az „ötszínnyomás“ kétés örömeit mutatja.

Majd elfelejtettem! Nehogy azt méltóztassanak hinni, hogy a gép alján „bemeleg“ a kék vagy piros selyem és hátul már „kijön“ tarkavirágosan. Dehogy. A kék alapszínből szürkén, rozsdabarnán sötétebb és kevésbé sötétebb sejteti magát a minta. Az egész „anyag“ hengerek sokaságán siet egy akkora géphe, mint egy jókora polgári szoba, amelyet gőzzel fűtenek csaknem afrikai melegre. Riportunk e részét szivesebben csináltuk volna a koresolyaszegzonban. De hiába, el kellett ide is kisérnünk ultra-

marinkék selyemcsodánkat. Nem is bántuk meg! Amikor a „gyorparólóból“ kijött ez a mi szép kék selyemszalagunk, már mi is ott álltunk a gyár „csodakonyhájában“.

Itt a hengerek sokasága különböző vegyszerekkel telt kádba fürdeti meg sok vízszontagságon keresztülment selymünket. De az utolsó kádból csuromyizesen, de teljes színompájában, forró hengereken át kivalsalva érkezik meg a crepe de chine-ünk, hogy egy ügyes mindnet percek alatt kiszabhatja belőle a legelbűvölőbb ruhacsodát...

Ezzel megszületett az imprimé. De mennyi minden szükséges még hozzá! Láttuk például a „hengerraktárt“! Hetezer darab vörösréz-henger áll itt katonás sorrendben felsorakoztatva, mint megannyi ágyúcső. A terem akkora, mint az Operaház színpada. Középen egy vasuti sín pár szeli ketté, amelyen egy fürgé „elevátor“, egy automatikus villamosdaru rakogatja, emelgeti, rendezi a hatvan vagonnyi vörösréz kincset. Vagy beszéljünk arról a teremről, ahol fényképezési uton marják a szebbnél szebb mintákat a nyomóhengerekbe? Itt villamos ivlámpacsodák 10.000 lux fényerejénél dolgoznak a feketeszeműveges mérnökök és munkások. 10.000 lux! Káprázatos világítás! Hiszen ehhez képest egy napfényes szoba alig éri el az ezer luxot!

Nem kevésbé érdekes, amit Bözsike csinál az ugynevezett „Röntgen-gép“ mellett. Lassu tempóban ballag végig minden centiméter selyem különös átvilágítás mellett... Hátha hiba csuszott belé gyártás közben? Bözsike figyelmét a legkisebb szövési hiba vagy színezési folt sem kerüli el. Szürke cernájával azonnal jelet tesz belé.

Még sokat beszélhetnénk ennek a modern üzemnek érdekes berendezéséről, de közben már a „csomagolóba“ értünk. Asszonyok, lányok végelláthatatlan sora, hatalmas ke-

Kacsakringós óbudai utcákon keresztül szalad velünk az 5-ös villamos. Néhol csak méteres járda marad a gyalogjárók számára. Az idők folyamán szűk lett a valamikor széles Lajos-utca a sok autónak, villamosnak... Itt áll egy szerény kis egyemeletes ház, — immáron több, mint másfél évszázad óta. Bolthajtásos kapuja alól már 150 esztendővel ezelőtt is itt készült a jófajta indigóval festett ruhaanyag... Ma pedig?... Ugyaninnen öltöztetik szorgalmas munkáskezek ezrei hatalmas gépcsodákon keresztül Ausztrália, Amerika, a távol Kelet, a sötét Afrika és Európa asszonyait.

ményfa-pultok mellett csomagolják a tarka selymeket. Arab és kínai betűs etikettek, angol, francia, német, spanyol vignetták árulják el, hogy *indul a magyar selyem a világ minden tájára*. Shanghai mandulaszemű szépasszonyai époly szívesen veszik a magyar „Goldani“-t, mint Dél-Amerika és New-Zealand hölgyei. Ha Egyiptom és a távoli Kelet selyemüzleteiben meglátjuk a piros, pecsétutánzatú szírbetűs felírást, — biztos, hogy Obudáról indult el a finomesomogolású selyem. Megtudjuk a gyár „külgyminiszterétől”, hogy *a gyártmányok jelét a külföld szabónői dolgozzák fel ruhának*. Jól esett, amikor elmondta, hogy *a legnagyobb vevőjük Anglia*, Érdekes, hogy vannak országok, amelyekben annak ellenére, hogy *a vám nagyobb, mint a selyem ára*, — mégis igen nagy mennyiségű árut vesznek át. Miért? — kérdeztük csodálkozva. Igen egyszerű, — válaszolta az exportfőnök. *A tökéletes színezésű szép mintá a legnagyobb*

ereje selymeinknek. Nem árulok el nagy titkot, ha közlöm, hogy Franciaország főleg finom selymeket vásárol tőlünk, míg a négerék kékfestő-kartonjainknak nagy barátjai. A Keleten úgy *„be vagyunk vezetve”*, hogy vevőink csak rámutatnak *jellegzetes fekete-vörös címkéinkre* és végszámra viszik készítményeinket.

Annyi bizonyos, hogy valami színesebb képet, mint a gyár mintatermét — *még soha nem láttam*. — Az alkalmazd legvilágosabb árnyalatától a legbujább vörösig, a lágy

lehelletfinom daffiától a legnehebb selyemig minden árnyalatot bemutattak.

Eva leányai itt paradicsomi boldogságban válogathatnak az anyagok és színek tobzódó sokaságában ...

Hölgyeim, majd elfelejtettem! ... láttam a most kövekező divatot. *Gyönyörű lesz! Sima, fényes, fekete nehéz selyem, valamilyest hasonlít a laméhez, de még szebb!* — Apró, kézfestésű mintákkal, (ez még titok!) Már készül!! Készítsék elő Önök is férjeiket.

(fazekas)

